

10.04.2012

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite YM016:00/2007

Asia **Lausunto luonnoksesta Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategiaksi 2012-2020**

Tausta

Ympäristöministeriö on valmistellut Suomen luonnon monimuotoisuuden strategian ja toimintaohjelman 2006 — 2016 tarkistamista yhteistyössä asianomaisten ministeriöiden kanssa. Valmistelua on koordinoitu laajapohjaisessa Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman toteutusta ja seurantaa edistävässä työryhmässä (seurantatyöryhmässä), jossa Suomen Akatemiaa edustaa Jaana Lehtimäki.

Ympäristöministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa luonnoksesta Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön kansallisesta strategiasta 2012 — 2020. Näkemyksiä toivotaan erityisesti strategialuonnoksen päämääristä ja tavoitteista sekä keskeisistä haasteista. Lausunnonantajia pyydetään huomioimaan, että strategian lopullinen versio pyritään pitämään laajuudeltaan suunnilleen luonnoksen mittaisena. Lausunnot pyydetään toimittamaan sähköisenä ympäristöministeriöön viimeistään 10.4.2012.

Suomen Akatemian lausunto strategialuonnoksesta

Strategian visio ja missio (s. 9) ovat varsin haasteellisia. Suomen Akatemia pitää etenkin tärkeinä sitä että, luonnon monimuotoisuuteen liittyvät asiat ja arvot omaksutaan keskeiseksi osaksi päätöksentekoa ja luonnon monimuotoisuutta koskeva päätöksenteko perustuu parhaaseen käytettävissä olevaan tieteelliseen tietoon ja varovaisuusperiaatteen noudattamiseen. Suomen Akatemialla ei ole tutkimusohjelmaa, joka yksinomaan keskittyisi luonnon monimuotoisuuteen. Sen sijaan Akatemialla on tutkimusohjelmia, joissa luonnon monimuotoisuus on yksi tutkimusteemoista. Suomen Akatemian hallitus on määrittänyt kuusi tutkimuspoliittisia toimia vaativaa yhteiskunnan haastetta, jotka se tulee huomioimaan päättäessään tulevista ohjelma-aiheista. Nämä haasteet ovat pohjoinen ilmasto ja ympäristö, kestävä energia, kulttuurien vuoropuhelu, terve arki kaikille, oppiminen ja osaaminen mediayhteiskunnassa sekä väestön ja yksión ikääntyminen.

Strategialuonnoksessa (s. 28) on seuraava teksti, jonka viimeinen lause on lukijalle epäselvä (ja vailla pistettä): *Tavoitteen 19. saavuttamisessa rahoitus on merkittävä pullonkaula. Luonnon monimuotoisuutta koskevan tutkimuksen, asiantuntijapalveluiden, seurannan ja tietopalveluiden osuus tutkimus ja kehittämistoiminnan voimavaroista on kokonaisuuteen nähden hyvin pieni.*

Uudelleenkohdentamiseen alan voimavarojen lisäämiseksi on siten todennäköisesti jonkin verran mahdollisuuksia ja tavoite 19 edellyttää sen laajempaa arviointia

Tavoite 19 on pitkä ja siitä syystä vaikeaselkoinen (ks. s. 26): *Luonnon monimuotoisuuteen ja sen arvoihin, toimintaan, tilaan ja kehityssuuntiin liittyvää tietoutta, tutkimusperustaa ja teknologiaa on parannettu, ne ovat laajasti käytössä, niitä sovelletaan ja siirretään tietoa ja teknologiaa tarvitseville. Suunnitelmien ja hankkeiden vaikutusten arviointiprosessit ovat avoimia ja mahdollistavat osallistumisen sekä perustuvat ammattitaitoisesti tehtyihin inventointeihin, joiden laatua valvotaan.*

Taustamuistiossa on Akatemiaa koskeva yleinen teksti (tavoite 19, s. 56). Akatemia ehdottaa sen korvaamista seuraavalla aiheeseen paremmin sopivalla tekstillä: *”Suomen Akatemia rahoittaa tutkimusta v. 2012 n. 320 miljoonalla €. Rahoituksesta on vuosittain päätetty n. 6 % ekologian, evoluutiobiologian ja ekofysiologian tutkimusaloille. Akatemia on käynnistänyt Suomessa tehtävän ekologian ja evoluutiobiologian tutkimuksen arvioinnin, joka valmistuu vuonna 2012. Akatemia suuntaa tutkimusohjelmilla tutkimusta ja tutkimusrahoitusta aloille, joita pidetään keskeisinä tieteelle ja yhteiskunnalle. Meneillään olevista tutkimusohjelmista ”Ilmastonmuutos – vuorovaikutukset ja hallinta” (FICCA) sekä ”Akvaattisten luonnonvarojen kestävä hallinta” (AKVA) liittyvät strategian aihepiiriin. Lisäksi strategian aihepiiriin liittyy yhteiseurooppalainen Itämeri-tutkimusohjelma, johon Akatemia osallistuu.”*

Lisäksi Akatemia ehdottaa muokkausta – konkreettisia esimerkkejä – lauseeseen joka liittyy kansainvälisiin rahoituslähteisiin ja jossa mainitaan EU:n 7. puiteohjelma (s. 56) ja se voisi olla heti edellisen tekstin ja viimeisen lauseen perässä (jossa jo käsitellään yhteisrahoitteista tutkimusta). Lauseen voisi korvata seuraavalla tekstillä *”Luonnon monimuotoisuuden tutkimukseen voidaan saada rahoitusta myös kansainvälisistä lähteistä. Esimerkiksi vuosina 2007 – 2011 seitsemännen puiteohjelman ympäristöteemasta rahoitettiin noin 340 hanketta ja niistä n. 5 %:ssa tutkittiin luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuushankkeissa oli osallistujia 240 ja 3 % heistä oli suomalaisia.”*

Yksikön johtaja

Laura Raaska

Tiedeasiantuntija

Jaana Lehtimäki

Tiedoksi

Heikki Mannila